

جامعه بین‌المللی به اعدام معترضان واکنش نشان دهد

fidh

بیانیه

فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر جامعه دفاع از حقوق بشر در ایران ۱۳ دسامبر ۲۰۲۲

پاریس، ۱۳ دسامبر ۲۰۲۲ (۲۲ آذر ۱۴۰۱). دولتهای سراسر جهان و به‌ویژه کشورهای عضو اتحادیه اروپا باید سفیران یا بلندپایه‌ترین دیپلمات‌های خود را از ایران فرا بخوانند. فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر (FIDH) و سازمان عضو آن جامعه دفاع از حقوق بشر در ایران (LDDHI) می‌گویند ماندن این دیپلمات‌ها در ایران در شرایط سرکوب وحشیانه و اعدام دو معترض در کمتر از یک هفته، بدون نشانه‌هایی از تغییر رفتار رژیم تهران، غیرقابل توجیه است.

فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر (FIDH) و جامعه دفاع از حقوق بشر در ایران (LDDHI) از تمام دولتها می‌خواهند نارضایتی شدید خود را از بی‌اعتنایی مطلق دولتمردان ایران به حقوق بشر، از جمله حق زندگی، نشان دهند و سفیران یا بلندپایه‌ترین دیپلمات‌های خود را از ایران فرا بخوانند. آنها باید اقدام‌های متناسب دیگری را برای پاسخ‌گوساختن عاملان نقض حقوق بشر در صحنه بین‌المللی در پیش بگیرند، از جمله با تسهیل کار «هیئت

«بین‌المللی حقیقت‌یاب» که شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد در نوامبر ۲۰۲۲ تشکیل آن را مقرر کرد. فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر و جامعه‌ی دفاع از حقوق بشر در ایران و همچنین از همه‌ی کشورهای عضو سازمان ملل می‌خواهند که اعدام معترضان را محکوم کنند و از دولت‌مردان ایران توقف فوری استفاده از مجازات اعدام را بخواهند.

این فراخوان به‌ویژه برای جلب توجه به اعدام‌های اخیر معترضان و وضعیت ده‌ها تن دیگر که با مجازات اعدام روبرو هستند صادر شده است. «مرد جوانی به نام محسن شکاری پس از محکومیت به دلیل مسدودکردن خیابان و مجروح کردن یکی از اعضای نیروی شبه نظامی بسیج در جریان اعتراض‌های اخیر در تهران روز ۸ دسامبر ۲۰۲۲ (۱۷ آذر ۱۴۰۱) اعدام شد. جوان دیگری به نام مجیدرضا رهنورد پس از متهم‌شدن به کشتن دو بسیجی دیگر با ضربات چاقو در جریان اعتراض در مشهد روز ۱۲ دسامبر (۲۱ آذر) در انتظار عمومی به دار آویخته شد.»

نمای تکان‌دهنده‌ای از محکومیت براساس انگیزه‌ی سیاسی و اعدام

آقای شکاری روز ۳ مهر ۱۴۰۱ دستگیر و روز ۲۹ آبان در دادگاه انقلاب اسلامی تهران محکوم شد. کل فرایند تا اعدام او تنها ۵۶ روز طول کشید. آقای رهنورد روز ۲۸ آبان ماه به دنبال شرکت در اعتراض ۲۶ آبان بازداشت و روز ۸ آذر ماه محاکمه شد. کل روند اعدام او کمی بیش از سه هفته به طول انجامید. هر دو به محاربه [۱] متهم شدند. فاصله‌ی بسیار کوتاه بین دستگیری و اعدام هر دو تن باعث ایجاد تردید جدی در مورد توجه دولت‌مردان به موازین داری عادلانه و حق متهمان برای محاکمه‌ی عادلانه می‌شود. رئیس قوه‌ی قضائیه در تاریخ ۱۴ آذرماه، از رسیدگی‌های «بسیار کوتاه» تجلیل کرد و وعده داد که معترضان محکوم به محاربه و «افساد فی الارض» به زودی اعدام خواهند شد.

اعدام آقایان شکاری و رهنورد — اولین کسانی که به خاطر شرکت در اعتراض‌های اخیر اعدام شدند — نشان‌دهنده‌ی بی‌توجهی آشکار دولت‌مردان ایران به تعهدات حقوق بشری بین‌المللی ایران است. استفاده از مجازات اعدام علیه آقایان شکاری و رهنورد و احکام اعدام دیگر علیه سایر معترضان، خلاف الزام‌های مربوط به «مهم‌ترین جنایت‌ها» براساس حقوق بین‌المللی است و در نتیجه با

تعهدات ایران تحت میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی [۱] (ICCPR) مغایرت دارد.

قتل صدها تن و زندانی‌شدن هزاران تن در پی سرکوب شدیدی که از اواسط سپتامبر آغاز شد

اعتراضهای ناشی از مرگ مهسا امینی در بازداشتگاه در ۲۵ شهریور ۱۴۰۱ با سرکوب خشونت‌آمیز دولت‌مردان مواجه شده است. بر اساس داده‌هایی که در اختیار جامعه‌ی دفاع از حقوق بشر در ایران است، تا تاریخ ۹ دسامبر ۲۰۲۲ (۱۸ آذر ۱۴۰۱)، دولت‌مردان ایران دستکم ۵۳۵ تن از جمله ۶۱ زن و ۷۵ کودک را کشته‌اند و هزاران غیرنظامی را در سرکوب بی‌امان اعتراض‌ها و سایر نافرمانی‌های مدنی بازداشت کرده‌اند. دستکم ۶۵ تن (شامل ۱۱ زن و ۵ کودک) در ارتباط با مشارکت در اعتراض‌ها به محاربه، «افساد فی الارض»، بغی یا قتل (سه اتهام اخیر مستوجب مجازات اعدام هستند) متهم شده‌اند. تعداد واقعی به احتمال زیاد بیشتر است. اتهام‌های محاربه، «افساد فی الارض»، بغی یا قتل اغلب علیه مخالفان سیاسی و جوامع قومی و اقلیتهای دینی به کار رفته و غالباً به اعدام آنها انجامیده است.

[۱] محاربه (به معنای «جنگیدن») در ماده‌ی ۲۷۹ قانون مجازات اسلامی به این شرح تعریف شده است: «کشیدن سلاح به قصد جان، مال یا ناموس مردم یا ارباب آنها است، به نحوی که موجب ناامنی در محیط گردد.» ماده‌ی ۲۸۲ همان قانون یکی از چهار مجازات زیر را برای محاربه مقرر کرده است: اعدام؛ صلب؛ قطع دست راست و پای چپ؛ نفی بلد.

اعدام‌ها و جنایات جمهوری

اسلامی شدیداً محکوم است

بیانیه کمیته دفاع از میارزات مردم ایران- شیکاگو

روز دوشنبه 21 آذرماه (12 دسامبر 2022) رژیم جمهوری اسلامی دست به جنایتی دیگر زد و مجید رضا رهنورد معترض آزادیخواه را در مشهد در "ملاءعام" اعدام نمود، تنها چند روز بعد از اینکه معترض خیابانی، محسن شکاری قبلاً اعدام گشت. از اوان شروع این مرحله از خیزش انقلابی مردم ایران در سه ماه گذشته، بیشتر از 535 نفر و از جمله 61 زن و 75 کودک بوسیله سرکوبگران رژیم کشته شده اند. بنظر میرسد که تنها چاره سیاسی برای آزادیخواهان، اعتراضات و اعتصابات چالش گرانه در انواع و اشکال مختلف برای مقابله با رژیم ستمگر میباشد. در واقع برای همه حامیان آزادی و عدالت، حمایت از جنبش انقلابی در ایران وظیفه اصلی شده است. همانگونه که جمعی از زندانیان سیاسی چند روز گذشته در نامه سرگشاده خود منتشر کرده اند "راه دیگری وجود ندارد"، چونکه اعدام باید متوقف شود و بدان جهت و برای نیل به شرایط انسانی، باید خیابانهای شهر و نهایتاً ارگان های حکومتی نیز از طرف مردم تسخیر گردند.

طبق اطلاعات داده شده، محمد مهدی کرمی، سیدمحمد حسینی، حمید قره حسنلو، رضا آریا و حسین محمدی و بسیاری از شرکت کنندگان در این جنبش انقلابی از بازداشت شدگان اعتراضات سراسری اخیر و محکومین به اعدام هستند که در خطر مرگ قرار دارند. از این

حکومت ناحق و ناعادلانه بر می‌آید که به جنایات بیشتری دامن بزند و در جاییکه مردم در عرصه خیابانها فریاد میزنند که "به ظلم و غارتگری پایان دهید" طبق بیانیه صادر شده از سوی شورای هماهنگی تشکل های صنفی فرهنگیان ایران، اگر اعدام ها و شیوه های منسوخ دهه شصت و کشتار 67 گسترش یابد، بدون شک به انفجار شدید و سراسری توده ای تبدیل میگردد. بر این اساس، علاج فوری این است که "همه معترضان و منتقدان وضع موجود" از زندان آزاد شده احکام قضایی صادره علیه آنها ابطال گردد، وگرنه به فروپاشی نظام منجر خواهد شد (20 آذر 1401). اما همانطور که بهاره هدایت، زندانی سیاسی میگوید سالهاست که گفتمان اصلاح طلبی دیگر رنگی ندارد، "انقلاب قطعی است" و جنبش مردمی در کف خیابانها خواهان براندازی این حکومت جنایتکار هستند (آذر 1401).

در واقع برای توده های مردم که اکثریت آنها تحت استثمار و محرومیت شدید اقتصادی بوده و در تمامی عرصه های زندگی اسیر سیاستهای خفقان آور و ستمگرانه سیاسی/مذهبی هستند، بازگشت به زندگی عادی و بدور از مقاومت و اعتراض دیگر معنی ندارد. بدون شک هر اندازه که رژیم فقاhtی به اعمال سرکوبگرانه خود ادامه بدهد، گستردگی صفوف مردم و عزم مبارزه برای براندازی نظام و ایجاد ساختارها و مناسبات دمکراتیک و مبتنی بر ارزشهای جهانشمول حقوق بشر تعمیق میگردد. ما در کمیته دفاع از مبارزات مردم ایران-شیکاگو از انقلاب آزادیخواهانه و عدالتجویانه مردم ایران حمایت میکنیم و در قدم اول خواهان ایجاد جامعه ای دمکراتیک مبتنی بر ساختار جمهوری و ارزشهای سکولار و حقوق بشری هستیم.

کمیته دفاع از مبارزات مردم ایران-شیکاگو

15 دسامبر 2022

اعدام محسن شکاری «غیر انسانی»

بودن سیستم به اصطلاح قضایی ایران» را آشکار می‌کند

سازمان عفو بین الملل اعلام کرد
که اعدام محسن شکاری «غیر انسانی
بودن سیستم به اصطلاح قضایی
ایران» را آشکار می‌کند.

عفو بین الملل هم روند محاکمه و اعدام محسن شکاری
و اجرای حکم اعدام او را در کمتر از سه هفته پس
از محکومیت او در یک دادگاه ساختگی به شدت
نا عادلانه، «وحشتناک» توصیف کرد.

عفو بین الملل می‌گوید که اعدام محسن شکاری،
«غیر انسانی بودن سیستم به اصطلاح قضایی ایران را
آشکار می‌کند زیرا ده‌ها نفر دیگر هم با همین
سرنوشت رو به رو هستند.» سازمان عفو بین الملل از

جامعه جهانی خواست تا فوراً از مقامات ایران بخواهند که اجرای تمام اعدام‌هایی که در برنامه‌اش دارد، فوراً متوقف کند.

این سازمان مدافع حقوق بشر میگوید که حکومت ایران باید از اینکه در تلاش مذبوحانه خود برای پایان دادن به قیام مردمی از مجازات اعدام به عنوان ابزار سرکوب معترضان استفاده کند، دست بردارد.

عفو بین‌الملل دیروز در یک «درخواست اقدام فوری» این خواسته را از مقامات ایران مطرح کرده بود تا تمامی محکومیت‌ها و احکام اعدامی که در رابطه با اعتراضات اخیر صادر شده، لغو شود.

قطعنامه شورای حقوق بشر سازمان
ملل درباره ایران

24 نوامبر 2022 - 3 آذر 1401

سو پنجمین نشست ویژه شورای حقوق بشر سازمان ملل در مورد وخامت وضعیت حقوق بشر در ایران و نحوه مواجهه حکومت جمهوری اسلامی با معترضان روز گذشته برگزار شد و مهم‌ترین دستاور آن تصویب قطعنامه‌ای بود که بر طبق آن این کشور باید با این شورا در مورد اعطای دسترسی به بازرسان همکاری کند.

این قطعنامه تحت عنوان (A/HRC/S-35/L.1) - که اشاره به نامه اول (L.1) از نشست ۳۵ام (S-35) در شورای حقوق بشر (HRC) دارد - دارای هشت بند مقدماتی و ۱۰ بند اجرایی است.

پیش‌نویس این قطعنامه را نمایندگان دائم دو کشور آلمان (به عنوان عضو شورا) و ایسلند (به عنوان عضو ناظر) در تاریخ ۱۱ نوامبر ۲۰۲۲ به مقر سازمان ملل در ژنو ارسال کرده بودند و خواستار برگزاری یک نشست ویژه در مورد وضعیت حقوق بشری در ایران در جریان اعتراضات ضد حکومتی شده بودند. در مجموع

نام ۱۷ کشور عضو شورا و ۲۷ کشور ناظر در ذیل این تقاضا به چشم می‌خورد.

در نهایت با تشکیل نشست فوری در روز ۲۴ نوامبر موافقت شد و قطعنامه‌ای با ۲۵ رای موافق، شش رای مخالف و ۱۶ رای ممتنع در مورد وضعیت حثوث بشری در ایران به تصویب رسید.

پاکستان، ونزوئلا، ارمنستان، چین، کوبا و اریتره ۶ کشوری بودند که به این قطعنامه رای منفی دادند.

در بندهای مقدماتی چه آمده است؟

در بندهای مقدماتی این قطعنامه علاوه بر اشاره به لزوم پایبندی به قوانین کلی حقوق بشری؛ مشخصاً به قطعنامه‌های مصوب مجمع عمومی و شورای حقوق بشر درباره وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران از جمله قطعنامه ۷۶/۱۷۸ مجمع عمومی مورخ ۱۶ دسامبر ۲۰۲۱ و قطعنامه ۴۹/۲۴ شورای حقوق بشر مورخ ۱ آوریل ۲۰۲۲ اشاره شده است.

از این روی، این قطعنامه در مورد «نقض فراگیر حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران» از جمله:

• «دستگیری خودسرانه افراد زیر ۱۸ سال به دلیل شرکت در تظاهرات، و حبس آنها در مراکز روان‌شناسی»

• «بازداشت پیشگیرانه فعالان مدنی با هدف محدود کردن آنها برای شرکت در اعتراضات مسالمت آمیز و یا سازماندهی آن»

عمیقاً ابراز نگرانی کرده است.

بندهای اجرایی این قطعنامه چه نکاتی دارد؟

عدالت و جبران خسارت برای قربانیان و بازماندگان

این قطعنامه ضمن ابراز «تاسف شدید» از «مرگ دستکم ۳۰۴ نفر از جمله ۴۱ کودک شرکت کننده در اعتراضات» و «دستگیری خودسرانه بسیاری دیگر از معترضین»؛ از دولت جمهوری اسلامی ایران می‌خواهد تا «برای جلوگیری از قتل‌های فراقانونی (خارج از روند قانونی)، ناپدید شدن‌های قهری (سر به نیست کردن‌ها)، خشونت‌های جنسی و جنسیتی، دستگیری‌ها و بازداشت‌های خودسرانه، و شکنجه علیه معترضان مسالمت‌آمیز» و «تبعیض مستمر علیه زنان و دختران در زندگی عمومی و خصوصی» کلیه اقدامات لازم را انجام دهد.

همچنین از دولت جمهوری اسلامی ایران خواسته شده تا تضمین کند که قربانیان و بازماندگان به «عدالت» و جبران «خسارت» و حتی دریافت «غرامت» دسترسی خواهند داشت و اینکه عاملان سرکوب «تحت قوانین بین‌المللی حقوق بشر، در مقام پاسخگویی قرار خواهند گرفت.»

بر این اساس، این قطعنامه ضمن تاکید بر لزوم «بازیابی کامل دسترسی به اینترنت آزاد، باز، قابل اعتماد و ایمن» توسط جمهوری اسلامی ایران، از آن می‌خواهد تا با گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور حقوق بشر همکاری کامل داشته باشند و برای وی «دسترسی آزاد، کامل و بدون مانع به خاک کشور و دسترسی بدون مانع به همه بازداشتگاه‌ها» را فراهم آورد.

مهم‌ترین بند اجرایی این قطعنامه چیست؟

شاید مهم‌ترین بند اجرایی این قطعنامه تصمیم ایجاد یک هیأت حقیقت یاب مستقل بین‌المللی از طرف رئیس شورای حقوق بشر با این مأموریت باشد که «بررسی

کامل و مستقل موارد نقض حقوق بشر در ارتباط با اعتراضات اخیر در ایران از جمله ابعاد جنسیتی آن» بررسی شود و می‌بایست تمامی «شواهد مربوط به نقض حقوق بشر» را «جمع‌آوری، تجمیع و تجزیه و تحلیل» کند تا بلکه در «رویه‌های قانونی آتی در دادگاه‌های دارای صلاحیت ملی، منطقه‌ای یا بین‌المللی» رسیدگی شوند.

این هیأت حقیقت‌یاب یافته‌های خود را به صورت شفاهی در جلسات عادی ۵۳ و ۵۵ این شورا به صورت شفاهی و کتبی ارائه خواهد کرد. پنجاه و سومین جلسه عادی شورای ۱۵ خرداد سال ۱۴۰۲ برگزار خواهد شد.

در نهایت این قطعنامه از دولت جمهوری اسلامی ایران «می‌خواهد» تا به هیأت حقیقت‌یاب «دسترسی بدون مانع به کشور را بدون هیچ تاخیری اعطا کند و کلیه اطلاعات لازم را در اختیار اعضای هیأت حقیقت‌یاب قرار دهد.»

همچنین از دبیرکل خواسته شده است تا تمام منابع و تخصص لازم را برای اجرایی کردن این مأموریت تدارک ببیند.

۳۵ نشست ویژه حقوق بشری در ۱۶ سال

گروه‌های مدافع حقوق بشر طی هفته‌های گذشته بارها حکومت ایران را به نقض حقوق معترضان متهم کرده‌اند. این موضوع طی روزهای گذشته به دنبال انتشار گزارش تحقیقی شبکه «سی‌ان‌ان» درباره اذیت و آزار جنسی معترضان بازداشت شده به طور خاص مورد توجه قرار گرفت.

از زمان ایجاد شورای حقوق بشر سازمان ملل در سال ۲۰۰۶، تا کنون ۳۵ نشست ویژه و اضطراری تشکیل شده است. آخرین نشست در این نهاد بین‌المللی به موضوع «وخامت وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران به

ویژه در مورد زنان و کودکان» اختصاص داشت. در سال ۲۰۲۲ میلادی تنها یک نشست دیگر تشکیل شده بود که مربوط به «وخامت اوضاع حقوق بشر در اوکراین ناشی از تجاوز روسیه» به تاریخ ۱۲ مه ۲۰۲۲ بوده است.

بردگرفته و نگارش از یورونیوز فارسی • به روز شده در: ۲۵/۱۱/۲۰۲۲

گزارشگر سازمان ملل خواستار تحقیق در مورد نقض حقوق بشر در ایران شد

جاويد رحمان

گزارشگر ویژه سازمان ملل در مورد وضعیت حقوق بشر در ایران خواستار ایجاد یک مکانیسم تحقیق مستقل در مورد تمامی موارد نقض حقوق بشر در ایران پیش و پس از مرگ مهسا امینی شد.

جاوید رحمان روز پنج‌شنبه، پنجم آبان، اعلام کرد که تحقیقات جاری و کانال‌های پاسخ‌گویی داخلی در ایران تاکنون نتوانسته‌اند حداقل استانداردهای لازم شامل «شفافیت، عینیت و بی‌طرفی» را برآورده کنند.

آقای رحمان ضمن انتقاد از «مصونیت مزمن» مقامات و مسئولان جمهوری اسلامی ایران در برابر نقض حقوق شهروندان و عدم پاسخ‌گویی آن‌ها در مورد تخلفات از گذشته تا امروز که این مصونیت به اوج خود رسیده است، گفت که معترضان در سراسر ایران «خواستار عدالت و پاسخ‌گویی در مورد مرگ مهسا امینی، همچنین احترام به حقوق اساسی اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و به‌ویژه آزادی بیان هستند».

گزارشگر ویژه سازمان ملل «جنبش» امروز در ایران را نتیجه مشارکت «طبقات مختلف اجتماعی و در خط مقدم آن زنان و جوانان» اعلام کرد و افزود: «مرگ مهسا امینی مستقیماً زنانی را تحت تأثیر قرار داده است که سال‌ها تحت قوانین تبعیض‌آمیز به‌ویژه قوانین مربوط به پوشش و لباس بوده‌اند».

جاوید رحمان در ادامه ضمن انتقاد از ماهیت و عملکرد گشت ارشاد در ایران گفت: «از طریق پلیس امنیت اخلاقی، زنان در ایران به دلیل داشتن حجاب نامناسب، روزانه تحت نظارت، آزار و اذیت و گاه ضرب و شتم قرار می‌گیرند. این به معنای القای فضای ترس است».

او در ادامه ضمن ستایش از «شهامت» زنان ایرانی گفت: «ما بسیاری از [این] زنان را دیده‌ایم که با کوتاه کردن موی خود در ملاء عام و شرکت فعال در تظاهرات، در مقابل نیروهای امنیتی ایستاده‌اند».

آقای رحمان در ادامه گزارش خود ضمن ابراز نگرانی از وضعیت کودکان در ایران، کشته شدن ۲۷ کودک را در جریان اعتراض‌های هفته‌های گذشته تایید کرد و گفت: «برخی از آنها با گلوله جنگی کشته شده و برخی دیگر تا حد مرگ مورد ضرب و شتم قرار گرفته‌اند. شواهد روشنی نیز استفاده بیش از حد، مرگبار و بی‌رویه از زور توسط نیروهای امنیتی را تایید می‌کند».

گزارشگر ویژه سازمان ملل در مورد وضعیت حقوق بشر در ایران در

سخنان خود همچنین «حمله به مدارس و بازداشت کودکان به اتهام شرکت در تظاهرات» را «بسیار نگران‌کننده» توصیف کرد و با اشاره به «بازداشت مدیران برخی مدارس به دلیل عدم همکاری با نیروهای امنیتی» گفت: «این امر باعث ایجاد فضای ترس در مدارس می‌شود و پیامدهای سنگینی بر رفاه و تحصیل این کودکان خواهد داشت.»

آقای رحمان در بخش دیگری از گزارش خود از گسترش دامنه «محرومیت خودسرانه از حق حیات به داخل بازداشتگاه‌های ایران و بدرفتاری مزمن، ضرب و شتم و شکنجه که به طور سیستماتیک در زندان اوین و سایر بازداشتگاه‌های ثبت‌شده» در ایران ابراز نگرانی کرد و از وقایع زندان اوین که طی آن دستکم هشت نفر کشته شدند به عنوان سندی بر میزان «آسیب‌پذیری» بازداشت‌شدگان نام برد که به گفته او «هزاران نفر [از آنها] نیز بدون تشریفات قانونی و در شرایط اسفناک به سر می‌برند و حقوق ابتدایی آنها در حال نقض شدن است.»

گزارشگر ویژه سازمان ملل در ادامه از «آزار و اذیت و بازداشت اعضای خانواده قربانیان که خواستار عدالت برای عزیزان خود هستند» نیز ابراز نگرانی کرد.

جاوید رحمان در بخش پایانی گزارش خود آمار اعدام‌ها در ایران به‌ویژه اعدام‌های مربوط به جرایم مواد مخدر را نیز نگران‌کننده توصیف کرد و گفت: «تا سپتامبر سال جاری، گزارش‌ها حاکی از آن است که بیش از ۴۰۰ نفر در ایران اعدام شده‌اند که بالاترین میزان ثبت‌شده در پنج سال گذشته است.»

به گفته آقای رحمان، بیش از ۴۰ درصد از اعدام‌های گزارش‌شده در ایران در سال ۲۰۲۱ به خاطر جرایم مرتبط با مواد مخدر بوده و بین یکم ژانویه تا ۳۰ ژوئن ۲۰۲۲ (۱۱ دی ۱۴۰۰ تا نهم تیر ۱۴۰۱) یعنی طی شش ماه بیش از ۸۰ نفر به دلیل جرائم مربوط به مواد مخدر در ایران اعدام شده‌اند.

او در ادامه از وجود یک ارتباط قوی بین اعتراضات و اعدام‌ها خبر داد و آن را در شرایط کنونی «نگران‌کننده» خواند.

بازگرفته از رادیو فردا

کشته‌شدن معترضان با شلیک نیروهای امنیتی لزوم فشار بین‌المللی برای پایان دادن به استفاده از نیروی قهریه کشنده و بیش از حد دیده‌بان حقوق بشر

چهارشنبه ۱۳ مهر ۱۴۰۱ - ۰۵ اکتبر ۲۰۲۲

(بیروت) - دیده بان حقوق بشر امروز گفت مقامات ایران بیرحمانه با کاربرد نیروی قهریه بیش از حد و کشنده در سراسر ایران تظاهرات ضدحکومتی گسترده را سرکوب کرده اند.

بر اساس ویدیوهای اعتراضات و مصاحبه با شاهدان و یک عضو نیروهای امنیتی، دیده‌بان حقوق بشر موارد متعددی از استفاده غیرقانونی نیروهای امنیتی از نیروی قهریه بیش از حد یا کشنده علیه معترضان در ۱۳ شهر در سرتاسر ایران را مستند کرده است. ویدیوها نشان می‌دهند که مأموران امنیتی علیه معترضان عمدتاً آرام و در موقعیت‌هایی اغلب پرجمعیت از تفنگ ساچمه‌ای[شات‌گان]، سلاح جنگی، و هفت‌تیر استفاده کرده‌اند و صدها نفر را مجروح کرده یا به قتل رسانده‌اند. در بعضی از موارد آنها به افرادی شلیک کرده‌اند که در حال فرار بوده‌اند.

تارا سپهری‌فر، پژوهشگر ارشد ایران در دیده‌بان حقوق بشر، گفت «پاسخ بیرحمانه مقامات ایران به اعتراضات در بسیاری از شهرها نشانگر اقدام هماهنگ حکومت برای سرکوب مخالفت با نادیده‌گرفتن بیرحمانه جان انسان‌هاست». او اضافه کرد «شلیک گسترده به معترضان به خشم بیشتر علیه حکومتی مستبد و فاسد منجر می‌شود».

اعتراضات در روز ۱۶ سپتامبر ۲۰۲۲ پس از مرگ مهسا (ژینا) امینی، ۲۲ ساله، در بازداشت «گشت ارشاد» ناقض حقوق ایران، آغاز شد. دولت‌ها باید برای افزایش فشارها بر ایران همکاری کنند و تحقیق مستقلی تحت رهبری سازمان ملل در ارتباط با نقض‌های جدی انجام‌شده در جریان اعتراضات به راه بیندازند و مسیرهایی برای بازخواست افراد مسئول پیشنهاد دهند.

دیده بان حقوق بشر صحت ۱۶ ویدیوی منتشر شده در شبکه های اجتماعی نشان دهنده اعتراضات از ۱۷ تا ۲۲ سپتامبر را تأیید کرد. این ویدیوها پلیس و دیگر نیروهای امنیتی را در حال کاربرد نیروی قهریه بیش از حد و کشتن علیه معترضان در تهران، پایتخت، و شهرهای دیواندره، گرمسار، همدان، کرمان، مشهد، مهرشهر، رشت، و شیراز نشان می دهند. آنها شامل نمونه هایی از استفاده نیروهای امنیتی از سلاح گرم مثل هفت تیر و تفنگ هایی به سبک کلاشنیکف می شوند. دیده بان حقوق بشر همچنین با پنج شاهد سرکوب در سنندج،

مریوان، سقز، و مشهد، و یک عضو نیروهای امنیتی مصاحبه کرده است.

دیده بان حقوق بشر همچنین عکسها و ویدیوهای را مورد تحلیل قرار داده است که جراحتهای شدید و بعضاً مرگبار معترضان را به تصویر می‌کشند. این تحقیق شامل سرکوب مرگبار نیروهای امنیتی در زاهدان در روز ۳۰ سپتامبر، و حمله‌های متعاقب به معترضان از جمله به دانشگاه شریف تهران در ۲ اکتبر نمی‌شود.

دیده بان حقوق بشر فهرست 47 نفر را جمع‌آوری کرده است که گروه‌های حقوق بشری یا رسانه‌های معتبر به عنوان کشته‌شدگان [در اعتراضات]، عمدتاً بر اثر گلوله، مستند کرده‌اند. این فهرست شامل حداقل نه کودک، دو دختر، و شش زن می‌شود. تا ۳۱ سپتامبر، تلویزیون دولتی ایران و رسانه‌های مرتبط آمار مرگ را تقریباً ۶۰ نفر ذکر کرده‌اند و همچنین مرگ ۱۰ مأمور امنیتی را اعلام کرده‌اند. آمار مرگ معترضان احتمالاً به میزان زیادی بالاتر باشد. مقامات ایران همچنان مشغول ایجاد اختلال در دسترسی به اینترنت و بلوکه کردن اپ‌های پیام‌رسانی در بخش‌های زیادی از کشور و دشوار کردن گزارشگری و صحت‌سنجی هستند.

زنی ۳۵ ساله از شهر سنندج درباره اعتراضی که در روز ۱۷ سپتامبر در نزدیکی چهارراه ژاندارمری (فلسطین) رخ داد گفت «ما جمع شده بودیم تا شعار بدهیم، و نیروهای امنیتی با موتور به سمت ما آمدند». او اضافه کرد «ما به سمت کوچه دویدیم و آنها ما را تعقیب کردند و شروع به پرتاب گاز اشک‌آور کردند و بعضی‌هاشان گلوله هم زدند. پشت سر ما گلوله به پای مردی خورد و او بر زمین افتاد. مردم او را به کوچه دیگری داخل خانه کسی بردند. [...] از زخمش خیلی خون می‌آمد و خیلی عمیق بود».

در یک ویدیو از شهری در جنوب تهران، یک مأمور امنیتی با لباس نظامی و در محاصره افرادی با لباس ضدشورش دیده می‌شود؛ او دو بار با تفنگی به سبک کلاشنیکف اهدافی خارج از تصویر را مورد هدف قرار داده و شلیک می‌کند. در ویدیویی دیگر از رشت، یک مأمور پلیس در حال رهبری تیمی از پلیس ضدشورش و شلیک هفت‌تیر دیده می‌شود.

دیده بان حقوق بشر همچنین چهار ویدیو از شلیک نیروهای امنیتی به جمعیت معترضان که بعضاً در حال فرار بودند را تحت بررسی قرار

داد و تأیید کرد. حداقل چهار ویدیو مأموران امنیتی را در حال استفاده از تفنگ ساچمه‌ای نشان می‌دهند که می‌توانند حاوی ساچمه‌های لاستیکی یا فلزی باشند. یک عضو نیروهای امنیتی تأیید کرد که نیروهای امنیتی «معمولاً از تفنگ‌های ساچمه‌ای وینچستر با مهمات مختلف، لاستیکی یا فلزی، استفاده می‌کنند».

© ۱۳۹۸. تمامی حقوق محفوظ است. © ۱۳۹۸. تمامی حقوق محفوظ است. © ۱۳۹۸. تمامی حقوق محفوظ است.

زنی از شهر سنج گفت که در روز ۲۱ سپتامبر نیروهای امنیتی شهر با استفاده از مهمات به اصطلاح «کمتر کشنده» مستقیماً به بالای سینه او شلیک کردند و جراحتهایی سطحی ایجاد کردند؛ او از مأموران خواسته بود یک نوجوان را بازداشت نکنند.

او گفت «[مأمورها] به سمت پسر ۱۳ ساله‌ای دویدند که بین جمعیت ایستاده بود. او آن قدر ظریف و کوچک بود که حتی مقاومتی هم

نکرد. وقتی داشتند او را میزدند او روی چمن سرش را گرفته بود. من داد زدم «ولش کنید!» و به سمتشان رفتم. آنها تیر هوایی شلیک کردند و مردم شروع به فرار کردند و آنها پسر را به سمت دیگر خیابان کشیدند. وقتی داشتم می‌دویدم داد می‌زدم «او برادر من است!» و فکر می‌کردم این باعث ترحم آنها بشود. دیدم یک مأمور چرخید، نشست، و من را هدف گرفت. آتش سلاحش را دیدم. ترسیدم و دویدم. احساس سوزش داشتم تا وقتی که به خانه رسیدم و دیدم به سینه‌ام شلیک کرده‌اند».

اصول پایه‌ای سازمان ملل درباره استفاده از نیروی قهریه و سلاح گرم کاربرد سلاح گرم را غیر از تهدید بلافصل جانی یا جراحت جدی ممنوع می‌کند. کمیته حقوق بشر سازمان ملل، که بر پایبندی به میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی نظارت می‌کند، گفته است که «سلاح‌های گرم ابزاری مناسب برای کار پلیسی در تجمعات نیست و هرگز نباید صرفاً برای متفرق کردن یک تجمع مورد استفاده قرار بگیرند... هر گونه کاربرد سلاح گرم از سوی نیروهای انتظامی در زمینه تجمعات باید محدود به افرادی مشخص و در شرایطی باشد که برای مقابله با تهدید بلافصل جانی یا جراحت جدی مطلقاً لازم باشد».

رهنمودهای ۲۰۲۰ سازمان ملل درباره «سلاح‌های کمتر کشنده» در نیروهای انتظامی می‌گوید «پرتابه‌های چندگانه‌ای که همزمان شلیک می‌شوند دقیق نیستند و کاربرد آنها عموماً نمی‌تواند با اصول لزوم و تناسب مطابق باشد. ساچمه‌های فلزی نظیر آنهایی که از تفنگ‌های ساچمه‌ای شلیک می‌شوند، هرگز نباید استفاده شوند».

زنی در شهر سقز در استان کردستان گفت که در روز ۱۸ سپتامبر، دومین روز اعتراضات این شهر، وقتی دوستش شروع به فیلمبرداری از پرسنل امنیتی در حال کوبیدن در فلزی یک خانه با باتوم‌هایشان کرد، مأموران امنیتی به این گروه از معترضان شلیک کردند و آنها را وادار به پناه گرفتن در خانه‌ای در نزدیکی کردند. او گفت «بعد از مدتی وقتی احساس کردیم امن است از خانه خارج شدیم اما نیروهای امنیتی پشت درختان آخر خیابان مخفی شده بودند و وقتی در حال فرار بودیم از پشت سر به ما شلیک کردند».

دیده‌بان حقوق بشر دو عکس را بررسی کرد که روهینی‌ها را، تحلیلگر پزشکی مستقل، گفت معترضان را با جراحتهایی جدی نشان می‌دهد که جراحت ناشی از ساچمه‌های فلزی «تشخیص» داده می‌شوند.

در دو ویدیو، یکی از آنها حاوی تصاویری خشونت‌بار، که فیلمبرداری آنها در شهر کرمان تأیید شده است معترضان را نشان می‌دهند که زنی بیهوش‌شده و در حال خونریزی از سر را حمل می‌کنند و همزمان جمعیتی بزرگ در حال فرار هستند.

ویدیوها همچنین مأموران پلیس و دیگر اعضای نیروهای امنیتی، از جمله نیروهای لباس شخصی فعال‌شانه به‌شانه پلیس، را در حال مشت زدن، لگد زدن، و حمله به معترضان مسالمت‌آمیز و افراد ناظر با باتوم نشان می‌دهند. نیروهای پلیس همچنین از سلاح‌های کمتر کشنده از جمله گلوله‌های فلفل و تفنگ‌های ضدشورش استفاده کرده‌اند.

زن ۳۵ ساله گفت که در روز اول اکتبر او حمله مأموران امنیتی به گروهی از زنان در حال اعتراض مسالمت‌آمیز در سنندج با باتوم و کابل‌های فلزی را مشاهده کرده است. او گفت در پاسخ «ما نیز شروع به اعتراض کردیم. آنها به سمت ما و بقیه جمعیت هجوم آوردند... یک نفر لباس شخصی شروع به زدن یک زن کرد. من جلو رفتم. به او فحش دادم و گفتم نکن. او به سمتم آمد و با سیم بکسل فلزی مرا زد. وقتی داشتم می‌رفتم یکی از آنها گردنم را گرفت و دو نفر دیگر آمدند و یکی دو بار من را زدند». او عکس‌هایی از آثار جراحت در پشت، بازوها، و شکمش ارائه کرد و گفت ناشی از این ضربه‌ها هستند.

دیده‌بان حقوق بشر به این نتیجه رسید که بیشتر معترضان مسالمت‌جو بوده‌اند اما بعضی افراد اقدام به پرتاب سنگ و دیگر اشیاء کرده‌اند. در بعضی موارد معترضان به مأموران امنیتی حمله‌ور شده‌اند. دیده‌بان حقوق بشر گفت این استفاده از خشونت توسط معترضان توجیه‌کننده کاربرد بیش از حد نیروی قهریه از سوی نیروهای امنیتی نیست.

در گرمسار، ویدیوهایی آزاردهنده پاسخ نیروهای امنیتی با شلیک مسلسل به حمله معترضانی با سنگ و دیگر پرتابه‌ها به یک پاسگاه پلیس را نشان می‌دهند. در یک ویدیوی آزاردهنده معترضی که خطر بلافاصلی متوجه نیروهای امنیتی نمی‌کند بلافاصله پس از شنیده شدن صدای شلیک گلوله بر زمین می‌افتد. ویدیویی دیگر جسد یک معترض را با جراحی سنگین در سر نشان می‌دهد.

از روز ۱۶ سپتامبر نهادهای امنیتی ایران صدها فعال، روزنامه‌نگار، و مدافع حقوق بشر را خارج از اعتراضات دستگیر

کرده‌اند. افراد دستگیرشده شامل نیلوفر حامدی، خبرنگار روزنامه شرق، و الهه محمدی، خبرنگار روزنامه هم‌میهن، می‌شود که هر دو درباره مرگ مهسا (ژینا) امینی اطلاع‌رسانی کرده‌اند. خانواده امینی خواستار حضور پزشکان معتمد برای تعیین علت مرگ او شده است.

طبق قانون ایران زنی که بدون حجاب «مناسب»، بسته به قضاوت «گشت ارشاد» ناقض حقوق کشور، در عرصه عمومی حاضر شود می‌تواند جریمه شده یا به ۱۰ روز تا دو ماه زندان محکوم شود. گشت ارشاد ایران مرتباً زنان را در مکان‌های عمومی دستگیر می‌کند. در پنج سال گذشته مقامات چندین فعال از جمله نسرين ستوده، وکیل برجسته، و همچنین یاسمن آریانی، صبا کردافشاری، منیره عربشاهی، مژگان کشاورز، و فرهاد میثمی را به خاطر مخالفت مسالمت‌آمیزشان با قوانین حجاب اجباری تحت پیگرد قرار داده‌اند.

از آغاز اعتراضات مقامات ایران به شدت دسترسی به اینترنت در سراسر کشور را مختل کرده‌اند. آنها از ۲۱ سپتامبر به دستور شورای امنیت ملی ایران چندین پلتفرم شبکه اجتماعی از جمله واتساپ و اینستاگرام را فیلتر کرده‌اند. دیده‌بان حقوق بشر گفت طی چهار سال گذشته مقامات ایران از قطعی‌های بخشی یا کامل اینترنت در جریان اعتراضات گسترده استفاده کرده‌اند تا دسترسی به اطلاعات را محدود، و از پخش اطلاعات و مشخصاً ویدیوهای اعتراضات ممانعت کنند.

قطعی‌های اینترنت ناقض چندین حق از جمله حق آزادی بیان و دسترسی به اطلاعات و حق انجمن و تجمع مسالمت‌آمیز هستند. طبق قانون بین‌المللی حقوق بشر ایران وظیفه دارد تضمین کند که محدودیت‌های اینترنتی مطابق با قانون باشند و پاسخی لازم و متناسب به یک نگرانی امنیتی مشخص باشند. مقامات نباید از قطعی‌های گسترده و غیرتبعیض‌آمیز برای قطع جریان اطلاعات یا آسیب‌زدن به توان شهروندان برای تجمع آزادانه و بیان دیدگاه‌های سیاسی خود استفاده کنند.

در چهار سال گذشته ایران چندین موج اعتراضات گسترده را تجربه کرده است. مقامات به این اعتراضات گسترده در سراسر کشور با نیروی قهریه بیش از حد و کشنده و دستگیری خودسرانه هزاران معترض پاسخ داده‌اند. در یکی از وحشیانه‌ترین سرکوب‌ها، در نوامبر ۲۰۱۹، نیروهای امنیتی به شکل غیرقانونی از نیروی قهریه بیش از

حد و کشنده علیه اعتراضات وسیع در سراسر کشور استفاده کردند. عفو بین‌الملل تخمین زد که حداقل ۳۴۰ نفر در جریان اعتراضات ۲۰۱۹ کشته شدند. مقامات ایران هیچ تحقیق شفاف و معتبری از نقض‌های حقوق بشری جدی توسط نیروهای امنیتی به عمل نیاورده‌اند.

سپهری فر گفت «مردم ایران اعتراض می‌کنند زیرا آنها مرگ مهسا (ژینا) امینی و سرکوب مقامات را نه به چشم اتفاقی یکتا، که به عنوان آخرین نمونه سرکوب نظام‌مند مردم به دست حکومت می‌بینند».

بازگرفته از سایت عصر نو